

**МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛИЙН БООМТ, ТЭДГЭЭРИЙН
ДЭГЛЭМИЙН ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР, БҮГД
НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР**

Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар /цаашид “Талууд” гэж нэрлэнэ/, хоёр улсын хоорондын сайн хөршийн харилцан итгэсэн түншлэлийн харилцаа, ард түмнүүдийн уламжлалт найрамдлыг цаашид бэхжүүлэн хөгжүүлэх, хоёр улсын эдийн засаг, худалдааны харилцаанд тус дөхөм үзүүлэх зорилгоор, 1991 оны “Монгол, Хятадын хилийн боомт болон тэдгээрийн дэглэмийн тухай Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын Хэлэлцээр”-ийн оронд Монгол, Хятадын хилийн боомт болон тэдгээрийн дэглэмийн тухай шинэ хэлэлцээр байгуулах шаардлагатай гэж үзэн, 1988 оны “Монгол, Хятадын хилийн дэглэм, хилийн асуудлыг зохицуулж байх тухай Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын Гэрээ” болон 1989 оны “Иргэд харилцан зорчих журмын тухай Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газрын хоорондын Хэлэлцээр”-ийг иш үндэс болгон, эрх тэгш, харилцан ашигтай байх зарчмын үндсэн дээр дор дурдсан зүйлийг хэлэлцэн тохиролцов:

1 дүгээр зүйл

Энэхүү Хэлэлцээрийн зорилгод доорх нэр томъёог дараах утгаар ойлгоно:

1. “Хилийн боомт” болон “боомт” нь адил утгатай байх бөгөөд Монгол, Хятадын хилийн хоёр талд орших, иргэд, тээврийн хэрэгсэл, бараа эд юмсад хяналт шалгалт хийж бүртгэн хилээр нэвтрүүлэх зориулалтаар тусгайлан тогтоосон газрыг хэлнэ.

Хилийн боомт нь хоёр талын болон олон улсын шинжтэй байна.

Хоёр талын шинжтэй боомт гэж зөвхөн Монгол, Хятадын иргэд, тээврийн хэрэгсэл, бараа эд юмсыг хил нэвтрүүлэх боомтыг хэлнэ.

Олон улсын шинжтэй боомт гэж Монгол, Хятадын болон гуравдахь улс (бүс нутаг)-ын иргэд, тээврийн хэрэгсэл, бараа бусад эд юмсыг хил нэвтрүүлэх боомтыг хэлнэ.

Дээр дурдсан хоёр төрлийн хилийн боомтыг байнгын ажиллагаатай, түр ажиллагаатай гэж ангилна.

2. “Хил орчмын нутаг”-т хил залгаж буй Монгол Улсын сум болон Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын хот, шянь (уезд), хошуу багтана.

3. “Хил орчмын иргэн” гэж хил орчмын нутагт байнга оршин суудаг хоёр талын иргэнийг хэлнэ.

4. “Давагдашгүй хүчин зүйл” гэж урьдчилан харах, урьдчилан сэргийлэх, гэтлэн давах боломжгүй нөхцөлийг хэлнэ.

2 дугаар зүйл

1. Талууд Монгол, Хятадын хилийн хэсэг дээр дор дурдсан хилийн боомт ажиллуулахаар тохиролцов. Үүнд:

<u>Монгол Улсын талаас</u>	<u>БНХАУ-ын талаас</u>
1. Даян	Хуншаньзюй
2. Булган	Такашикэн
3. Байтаг	Улиастай
4. Бургастай	Лаоemiao
5. Шивээхүрэн	Сэхээ
6. Гашуун сухайт	Ганц мод
7. Ханги	Мандал
8. Замын-үүд (төмөр зам)	Эрээн хот (төмөр зам)
9. Замын-үүд (авто зам)	Эрээн хот (авто зам)
10. Бичигт	Зүүн хатавч
11. Сүмбэр	Рашаан
12. Баянхошуу	Өвдөг
13. Хавирга	Ар Хашаат

2. Энэхүү зүйлийн нэгд дурдсан хилийн боомтын байршил, төрөл, ангилал, нээх хугацаа, ажиллах хуваарийг Нэгдүгээр хавсралтаар тодорхойлов.

3 дугаар зүйл

1. Энэхүү зүйлийн хоёрт заасан “Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх” бүхий иргэд үнэмлэхэд заасан хилийн боомтоор хил нэвтэрч зөвшөөрсөн хил орчмын нутагт болон хугацааны дотор үйл ажиллагаа явуулна. Онцгой тохиодолд Талуудын хилийн шалган нэвтрүүлэх байгууллагууд зөвшөөрснөөр энэхүү Хэлэлцээрийн хоёрдугаар зүйлд заасан тухайн үед ажиллаж байгаа бусад боомтоор хил нэвтэрч болно.

Хоёр талын иргэд тус тусын дотоодын хууль тогтоомж, Талуудын байгуулсан эсвэл оролцсон холбогдох олон улсын гэрээнд зааснаар хууль ёсны хүчин төгөлдөр хил нэвтрэх эрхийн бичгээр энэхүү Хэлэлцээрийн Нэгдүгээр хавсралтад заасан хилийн боомтоор хил нэвтрэнэ.

Аль нэг гуравдагч улс (бүс нутаг)-ын иргэн энэхүү Хэлэлцээрийн Нэгдүгээр хавсралтад дурдсан олон улсын шинжтэй боомтоор хил нэвтрэхдээ хүчин төгөлдөр паспорт, орох визтэй байх бөгөөд тухайн улс хоёр талтай тусгай хэлэлцээр байгуулсан бол тэр хэлэлцээрийн заалтын дагуу хил нэвтрэнэ. Хэрэв энэхүү Хэлэлцээрийн Нэгдүгээр хавсралтад дурдсан хоёр талын шинжтэй боомтоор хил нэвтрэх шаардлага гарвал хүчин төгөлдөр паспорт, орох визтэй байх бөгөөд хоёр талын гадаад харилцааны төв байгууллагаас тусгай зөвшөөрөл авна.

2. “Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх”-ийг Талуудын эрх бүхий байгууллагаас дор дурдсан хүмүүст олгоно.

а/ Талуудын хилийн худалдаа эрхэлдэг хил орчмын иргэд (тэдгээрийн хөлслөн ажиллуулж буй жолооч, ажилчин гэх мэт),

б/ нөгөө талын хил орчмын нутагт байгаа төрөл садантайгаа уулзахаар яваа хил орчмын иргэд,

в/ хил орчмын нутгийн бусад арга хэмжээнд урилгаар оролцох хил орчмын иргэд,

г/ Талуудын хилийн албаны ажилтан (Талуудын хилийн төлөөлөгчдийн бүрэлдэхүүнээс бусад),

д/ Талуудын хилийн боомтын хяналт шалгалтын ажилтан.

“Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх” нь 1 жилийн хугацаанд хүчинтэй олон удаагийн, 3 сарын хугацаанд хүчинтэй нэг удаагийн гэсэн хоёр төрөл байна. Монголын талын зорчих үнэмлэхийг монгол, хятад, англи хэлээр, Хятадын талын зорчих үнэмлэхийг хятад, монгол, англи хэлээр тус тус үйлдэнэ (Энэхүү үнэмлэхийн загвар болон тайлбарыг Хоёрдугаар хавсралт, Гуравдугаар хавсралтаар тодорхойлов).

3. “Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх”-ээр хил нэвтрэх хоёр талын иргэн 16 нас хүрээгүй хүүхдээ дагуулан явах тохиолдолд түүний овог нэр, хүйс, төрсөн он, сар, өдрийг үнэмлэхэд тэмдэглэх бөгөөд сүүлийн үеийн цээж зургийг нь наасан байна.

Дагуулан явах хүүхдийн тоо хоёроос хэтрэхгүй байна.

4. “Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх”-ээр хил нэвтэрсэн хоёр Талын иргэний нөгөө Талын нутагт байх удаа бүрийн хугацаа 30 хоногоос хэтрэхгүй байна. Нэг талын үнэмлэх эзэмшигч нөгөө талдаа 30 хоногоос илүү хугацаагаар байх зайлшгүй шаардлага гарвал нөгөө Талын эрх бүхий байгууллагад хугацаагаа сунгуулах хүсэлт тавих бөгөөд тухайн байгууллага түүнийг зөвхөн нэг удаа 30 хоногоос хэтрэхгүйгээр сунгана.

5. Нэг Талын иргэн “Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх”-ээ нөгөө Талын нутагт үрэгдүүлбэл тухайн орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад нэн даруй мэдэгдэж, энэхүү байгууллагаас олгосон үнэмлэхээ үрэгдүүлснийг нотолсон бичигтэйгээр хил нэвтэрнэ (Үнэмлэхээ үрэгдүүлснийг нотолсон бичгийн загварыг Дөрөвдүгээр хавсралтаар тодорхойлов).

6. Талууд Монгол, Хятадын хил орчмын нутгийн засаг захиргааны нэгжийн жагсаалтыг Тавдугаар хавсралтаар тодорхойлов. Нэг Талын хил орчмын нутгийн засаг захиргааны нэгжид өөрчлөлт гарвал нөгөө Талд тухай бүрт нь дипломат шугамаар мэдэгдэнэ.

7. Нэг Талын хилийн худалдаа эрхлэгч хүмүүс, тээврийн хэрэгсэл, бараа эд юмс нөгөө Талын нутагт орсны дараа Талуудын эрх бүхий байгууллагаас заасан замаар аялж, заасан талбайд ачаа тээшээ буулгана. Дээр дурдсан тээврийн хэрэгсэл нь Талуудын тохиролцсон таних тэмдэгтэй байна (Энэхүү таних тэмдгийн загварыг Зургаадугаар хавсралтаар тодорхойлов).

8. Хил нэвтрэх зорчигч болон тээврийн хэрэгслийг зохицуулах журмыг Талуудын холбогдох байгууллагууд энэ Хэлэлцээрийн үндсэн дээр тохиролцоно.

4 дүгээр зүйл

1. Хилийн боомтыг нээн ажиллуулах үеэр Талуудын хилийн хяналт шалгалтын байгууллагууд тус тусын улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүргээ гүйцэтгэнэ. Шаардлагатай бол Талуудын хилийн хяналт шалгалтын байгууллага хяналт шалгалтын дэг журмыг хялбаршуулах асуудлаар тусгай хэлэлцээр байгуулж болно.

2. Талуудын хилийн боомтын холбогдох хяналт шалгалтын байгууллагууд хоорондоо хэлэлцээ, уулзалт хийх болон ажил хэргийн харилцаа тогтоож болно.

3. Талуудын хууль ёсны баяр, амралтын өдрүүдэд хилийн боомтыг хаана. Талуудын хууль ёсны баяр, амралтын өдрүүд:

Монголын тал: Нэгдүгээр сарын 1, Цагаан сар /шинийг нэгэн, хоёрон/, Гуравдугаар сарын 8, Зургадугаар сарын 1, Долдугаар сарын 11-12, Арваннэгдүгээр сарын 26,

Хятадын тал: Нэгдүгээр сарын 1, Цагаан сар /шинийн нэгнээс гурван/, Тавдугаар сарын 1-3, Аравдугаар сарын 1-3.

Төмөр замын боомт нь Талуудын хоорондын холбогдох хэлэлцээрт заасан төмөр замын цагийн хуваарийн дагуу ажиллах бөгөөд дээр дурдсан баяр, амралтын өдрүүд болон боомтын ажиллах хугацааны хязгаарлалтанд хамрагдахгүй.

4. Талуудын хилийн төлөөлөгчдийн бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн тээврийн хэрэгсэл Монгол, Хятадын хилийн дэглэм, хилийн асуудлыг зохицуулж байх тухай Гэрээгээр олгосон эрх, үүргээ хэрэгжүүлэх үүднээс хилийн боомтыг хаасан эсвэл боомт ажиллахгүй байх үед (Энэхүү Хэлэлцээрийн 7 дугаар зүйлийн хоёрт зааснаас бусад нөхцөлд) хилийн уулзалтын замаар хил нэвтэрч болно.

5 дугаар зүйл

1. Талууд хилийн боомт шинээр нээх, ажиллаж байгаа боомтыг хаах эсвэл хилийн боомтын байршил, төрөл, ангилал, нээх хугацаа, ажиллах хуваарийг өөрчлөх асуудлыг дипломат шугамаар тохиролцоно. Энэ тухай баримт бичгийг энэхүү Хэлэлцээрийн нэмэлт болгоно.

2. Талуудын хилийн боомтын холбогдох байгууллагуудын шийдвэрлэж чадаагүй асуудлыг дипломат шугамаар зохицуулна.

6 дугаар зүйл

1. Талууд шинээр нээх эсвэл төрөл, ангиллыг нь өөрчлөх хилийн боомтыг шаардлагатай дэд бүтэц болон хилийн хяналт шалгалтын байгууллагуудын ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлсний дараа дипломат шугамаар харилцан тохиролцоноор нээн ажиллуулна.

2. Талуудын холбогдох байгууллагууд хилийн боомтын зураг төсөл болон барих төслийн талаар хэлэлцэхдээ хоёр талын хүмүүс, тээврийн хэрэгсэл, ачаа барааны урсгалын хөгжлийн хэтийн төлөвийг харгалзан үзнэ.

7 дугаар зүйл

1. Энэхүү Хэлэлцээрийн Нэгдүгээр хавсралтад дурдсан түр ажиллагаатай боомтууд ажиллахаас бусад хугацаанд онцгой тохиолдолд тухайн боомтуудыг түр нээх, хаах буюу нээхийг хойшлуулах шаардлага гарвал Талууд дипломат шугамаар таваас доошгүй хоногийн өмнө урьдчилан мэдэгдэж, харилцан тохиролцоно.

2. Нийгмийн эрх ашиг, үндэсний аюулгүй байдлыг сахин хамгаалах үүднээс буюу байгалийн ноцтой гамшиг тохиолдсон, онц халдварт өвчин, амьтан, ургамалын тахал гарч халдвар тархах аюултай байгаа болон бусад давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас аль нэг Тал нь хилийн боомтыг түр хаах, ажиллах хугацааг хойшлуулах буюу хил нэвтрэхийг хязгаарлаж болно. Энэ тухай таваас доошгүй хоногийн өмнө, онцгой нөхцөлд арга хэмжээ авахаас 24 цагийн өмнө нөгөө Талдаа мэдэгдэнэ.

3. Энэ зүйлийн хоёрт дурдсанаас бусад тохиолдолд аль нэг Тал нөгөө Талын зөвшөөрөлгүйгээр хилийн боомтыг хаасан буюу нээхийг хойшлуулснаас нөгөө Талд учирсан хохирлыг зохих хэмжээгээр барагдуулна.

8 дугаар зүйл

Хилийн боомтоор нэвтэрч буй хүмүүс нөгөө Талын нутагт байхдаа тухайн улсын хууль тогтоомжийг мөрдөнө.

9 дүгээр зүйл

Талуудын холбогдох байгууллагууд хилийн боомтын асуудлаар харилцахдаа “Монгол, Хятадын хилийн дэглэм, хилийн асуудлыг зохицуулж байх тухай Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын Гэрээ”-ний холбогдох заалтыг баримтална.

10 дугаар зүйл

Энэхүү Хэлэлцээр нь Талуудын байгуулсан олон улсын бусад гэрээгээр хүлээсэн эрх, үүргийг хөндөхгүй.

11 дүгээр зүйл

Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах буюу хэрэгжүүлэх явцад үүссэн аливаа маргаантай асуудлыг Талууд дипломат шугамаар тохиролцож шийдвэрлэнэ.

12 дугаар зүйл

Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд Талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр түүнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.

13 дугаар зүйл

Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсноор 1991 оны 6-р сарын 24-нд байгуулсан “Монгол, Хятадын хилийн боомт болон тэдгээрийн дэглэмийн тухай

Бүгд Найрамдах Монгол Ард Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр” хүчингүй болно.

14 дүгээр зүйл

Энэхүү Хэлэлцээр нь түүнийг хүчин төгөлдөр болгоход шаардагдах Талуудын дотооддоо мөрдөж буй журмыг биелүүлсэн тухайгаа бичгээр Талууд харилцан мэдэгдэн, сүүлчийн мэдэгдлийг илгээсэн өдрөөс хойш 30 хоногийн дараа хүчин төгөлдөр болно.

Энэхүү Хэлэлцээр арван жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр байх бөгөөд аль нэг Тал Хэлэлцээрийн хүчинтэй хугацаа дуусахаас 6 сарын өмнө түүнийг цуцлах тухайгаа нөгөө Талдаа бичгээр мэдэгдээгүй бол хүчинтэй байх хугацаа нь тав тав жилээр аяндаа сунгагдаж байна.

Энэхүү Хэлэлцээрийг 2004 оны 7 дугаар сарын 5-ны өдөр Бээжин хотноо монгол, хятад хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд адил хүчинтэй болно.

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН
ГАЗРЫН ӨМНӨӨС**

Гарын үсэг

**БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД
АРД УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ӨМНӨӨС**

Гарын үсэг

**МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛИЙН БООМТУУДЫН БАЙРШИЛ, ТӨРӨЛ,
АНГИЛАЛ, НЭЭХ ХУГАЦАА, АЖИЛЛАХ ХУВААРЬ**

1. Даян - Хуншаньзюй боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 17 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Баян-Өлгий аймгийн Сагсай сум, БНХАУ-ын Шиньжян Уйгарын Өөртөө Засах Орны Алтай районы Фухай шянь боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Даян-Хуншаньзюйн хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 6 дугаар сарын 21-нээс 7 дугаар сарын 5, 8 дугаар сарын 1-20, 9 дүгээр сарын 1-15-ныг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 12:00-19:00, хятадын талаас Бээжингийн цагаар 11:00-18:00 цагт ажиллуулна.

2. Булган - Такашикэн боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 124 дүгээр тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Ховд аймгийн Булган сум, БНХАУ-ын ШУӨЗО-ы Алтай районы Чинхэ шянь боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Булган-Такашизэний хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай.

Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-19:00 (зуны цагийн тооллоор 11:00-20:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-19:00 цагт ажиллуулна.

3. Байтаг - Улиастай боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 163 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Ховд аймгийн Булган сум, БНХАУ-ын ШУӨЗО-ы Цонжийн хотон үндэстний өөртөө засах тойргийн Читай шянь боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Байтаг-Улиастайн хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 3, 5, 9 дүгээр сарын 16-30-ныг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-19:00 (зуны цагийн тооллоор 11:00-20:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-19:00 цагт ажиллуулна.

4. Бургастай - Лаомяо боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 354 дүгээр тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Говь-Алтай аймгийн Алтай сум, БНХАУ-ын ШУӨЗО-ы Хами районы Баликунь шянь боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Бургастай-Лаомяогийн хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 2, 4, 6, 8, 10, 12 дугаар сарын 11-30-ныг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-18:00 (зуны цагийн тооллоор 11:00-19:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-18:00 цагт ажиллуулна.

5. Шивээхүрэн - Сэхээ боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 572 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Өмнөговь аймгийн Гурван тэс сум, БНХАУ-ын Өвөр Монголын Өөртөө Засах Орны Алшаа аймгийн Эзний хошуу боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Шивээхүрэн-Сэхээгийн хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай.

Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

6. Гашуун сухайт - Ганц мод боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 703 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Өмнөговь аймгийн Ханбогд сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Баяннуур аймгийн Улаат дунд хошуу боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Гашуун сухайт-Ганц модын хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай.

Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

7. Ханги - Мандал боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 757 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Дорноговь аймгийн Хатанбулаг сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Бугат хотын Дархан муумянганы холбоот хошуу боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Ханги-Замын шурангийн хилийн уулзатын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 3, 5, 8, 11 дүгээр сарын 16-30-ыг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны

цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

8. Замын-Үүд - Эрээн хот боомт (төмөр зам)

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 815 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Эрээн хот боомтын хоёр талд оршино.

Энэхүү боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай.

9. Замын-Үүд – Эрээн хот боомт (авто зам)

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 815 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Эрээн хот боомтын хоёр талд оршино.

Энэхүү боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай.

Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

10. Бичигт – Зүүн хатавч боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 1046 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Сүхбаатар аймгийн Эрдэнэцагаан сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Шилийн гол аймгийн Зүүн үзэмчин хошуу боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Бичигт-Зүүн хатавчийн хилийн уулзалтын зам болно.

Энэхүү боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай.

Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

11. Сүмбэр – Рашаан боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 1382 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Дорнод аймгийн Халхгол сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Хянган аймгийн Рашаан хот боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын хилийн 1382 дугаар тэмдгийн орчимд байна.

Энэхүү боомт нь олон улсын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 6 дугаар сарын 11-30, 7 дугаар сарын 16-30, 8 дугаар сарын 16-наас 9 дүгээр сарын 25-ныг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

12. Баянхошуу – Өвдөг боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 1423 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Дорнод аймгийн Халхгол сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Хөлөнбуйр хотын Шинэ Барга зүүн хошуу боомтын хоёр талд оршино. Боомтын

хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Баянхошуу-Өвдөг хилийн уулзалтын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 2, 5, 8, 11 дүгээр сарын 1-15-ыг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

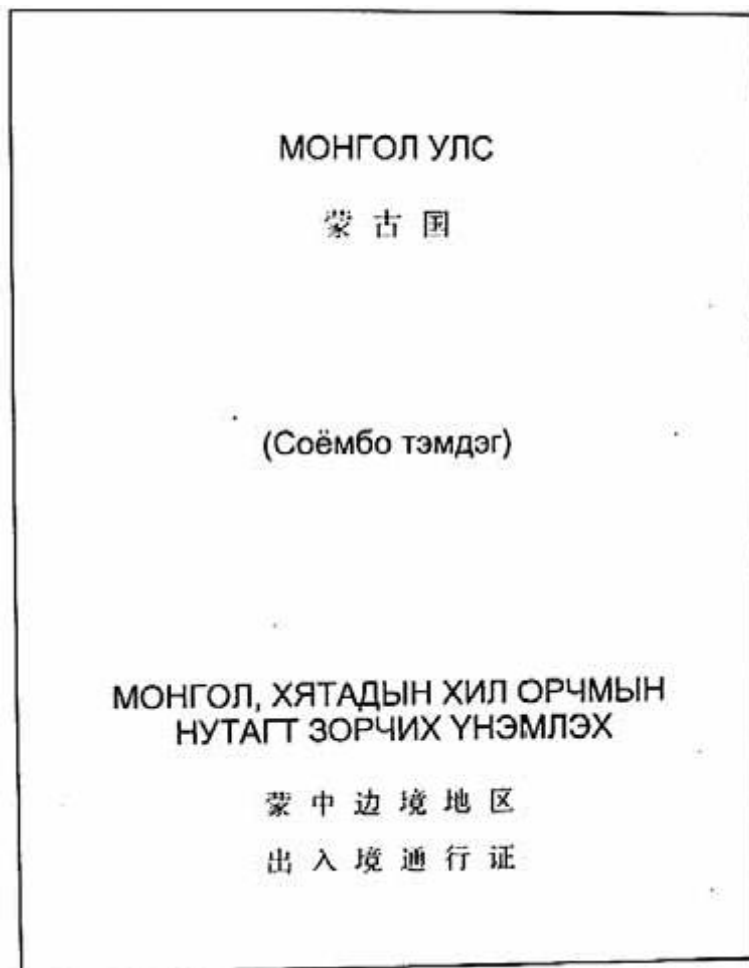
13. Хавирга – Ар хашаат боомт

Энэхүү боомт нь Монгол, Хятадын хилийн 1495 дугаар тэмдгийн орчимд байна. Монгол Улсын Дорнод аймгийн Чойбалсан сум, БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ы Хөлөнбуйр хотын Шинэ Барга баруун хошуу боомтын хоёр талд оршино. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, Хятадын Хавирга-Ар хашаатын хилийн уулзалтын зам болно.

Энэхүү боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай.

Жил бүрийн 1 дүгээр сарын 6-25, 4 дүгээр сарын 1-ээс 10 дугаар сарын 31-ийг дуустал хугацаанд боомтыг нээнэ. Нээх хугацаанд монголын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 (зуны цагийн тооллоор 9:00-18:00), хятадын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00 цагт ажиллуулна.

**МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛ ОРЧМЫН НУТАГТ ЗОРЧИХ
ОЛОН УДААГИЙН ҮНЭМЛЭХНИЙ ЗАГВАР**

НҮҮР

МОНГОЛ УЛС

(Соёмбо тэмдэг)

МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛ ОРЧМЫН
НУТАГТ ЗОРЧИХ ҮНЭМЛЭХ

Нэгдүгээр нүүр

Зураг

No.

ҮНЭМЛЭХ ЭЗЭМШИГЧИЙН ГАРЫН ҮСЭГ

持证人签名

Bearer's signature

ОВОГ НЭР

姓名

Surname/Given name

ХҮЙС

性别

Sex

ЭРХЭЛДЭГ АЖИЛ

职业

Profession

ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР

出生日期

Date of birth

ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХИЙН ДУГААР

身份证号码

ID No

ОРШИН СУУГАА ГАЗРЫН ХАЯГ

地址

Гуравдугаар нүүр

АЯЛЛЫН ЗОРИЛГО

出境事由

Reason for exit

ОЧИХ ГАЗАР

前往地点

Destination

ГАРАХ, ОРОХ БООМТ

出入境口岸

Exit, entry port

ТУСГАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

备注

Observation

Дөрөвдүгээр нүүр

ҮНЭМЛЭХ ХҮЧИНТЭЙ БАЙХ ХУГАЦАА

本证有效期

Date of expiry

ОНЫ	САРЫН	ӨДРӨӨС
自	年 月	日起
From	YY MM	DD

ОНЫ	САРЫН	ӨДӨР ХҮРТЭЛ
至	年 月	日止
TO	YY MM	DD

ҮНЭМЛЭХ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА

发证机关

Issued by

ТАМГА, ГАРЫН ҮСЭГ

盖印和签署

Seal and Signature

ОН	САР	ӨДӨР
年	月	日
YY	MM	DD

Тавдугаар нүүр

ХАМТ ЯВАА ХҮН

偕行人

The accompanied under 16 years old

Зураг

ОВОГ НЭР

姓名

Surname/Given name

ХҮЙС

性別

Sex

ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР

出生日期

Date of birth

Зургадугаар нүүр

ХАМТ ЯВАА ХҮН

偕行人

The accompanied under 16 years old

Зураг

ОВОГ НЭР

姓名

Surname/Given name

ХҮЙС

性别

Sex

ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР

出生日期

Date of birth

Долдугаар нүүр

ШАЛГАЛТ
验证
VALIDITY CHECKING

8-28

Наймдугаар нүүр

АНХААРАХ ЗҮЙЛ

1. Үнэмлэх эзэмшигч түүнд заасан хугацаа, боомтоор хил нэвтэрнэ.
2. Үнэмлэх эзэмшигчийн нөгөө талын нутагт байх удаа бүрийн хугацаа 30 хоногоос хэтрэхгүй байна.
3. Энэхүү үнэмлэхийг бусдад хэрэглүүлэхийг хориглоно. Түүнд засвар оруулсан бол хүчингүйд тооцно.
4. Энэхүү үнэмлэхийг үрэгдүүлбэл дотоодод үнэмлэх олгосон байгууллагад, хилийн гадна тухайн орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэнэ.
5. Үнэмлэхийн хүчинтэй хугацаа дууссаны дараа үнэмлэх олгосон байгууллагад буцааж өгнө.

Арын хавтасны дотор тал

**МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛ ОРЧМЫН НУТАГТ ЗОРЧИХ
НЭГ УДААГИЙН ҮНЭМЛЭХНИЙ ЗАГВАР**

МОНГОЛ УЛС 蒙古国 (Соёмбо тэмдэг) МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛ ОРЧМЫН НУТАГТ ЗОРЧИХ ҮНЭМЛЭХ 蒙 中 边 境 地 区 出 入 境 通 行 证

Зураг	No.
	ОВОГ НЭР 姓名 Surname/Given name
	ХҮЙС 性别 Sex
ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР 出生日期 Date of birth	
ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХИЙН ДУГААР 身份证号码 ID No	
ҮНЭМЛЭХ ЭЗЭМШИГЧИЙН ГАРЫН ҮСЭГ 持证人签名 Bearer's signature	

Нүүрний дотор тал

ЭРХЭЛДЭГ АЖИЛ

职业

Profession

АЯЛЛЫН ЗОРИЛГО

出境事由

Reason for exit

ОЧИХ ГАЗАР

前往地点

Destination

ГАРАХ, ОРОХ БООМТ

出入境口岸

Exit, entry port

ТУСГАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

备注

Observation

Нэгдүгээр нүүр

ҮНЭМЛЭХ ХҮЧИНТЭЙ БАЙХ ХУГАЦАА

本证有效期

Date of expiry

ОНЫ	САРЫН	ӨДРӨӨС
自	年 月	日起
From	YY MM	DD

ОНЫ	САРЫН	ӨДӨР ХҮРТЭЛ
至	年 月	日止
TO	YY MM	DD

ҮНЭМЛЭХ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА

发证机关

Issued by

ТАМГА, ГАРЫН ҮСЭГ

盖印和签署

Seal and Signature

ОН	САР	ӨДӨР
年	月	日
YY	MM	DD

Хоёрдугаар нүүр

ХАМТ ЯВАА ХҮН

偕行人

The accompanied under 16 years old

Зураг

Зураг

ОВОГ НЭР

姓名

Surname/Given name

ОВОГ НЭР

姓名

Surname/Given name

ХҮЙС

性别

Sex

ХҮЙС

性别

Sex

ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР

出生日期

Date of birth

出生日期

Date of birth

Гуравдугаар нүүр

ШАЛГАЛТ

验证

VALIDITY CHECKING

Дөрөвдүгээр нүүр

ШАЛГАЛТ

验证

VALIDITY CHECKING

Арын нүүрийн дотор тал

АНХААРАХ ЗҮЙЛ

6. Үнэмлэх эзэмшигч түүнд заасан хугацаа, боомтоор хил нэвтэрнэ.
7. Үнэмлэх эзэмшигчийн нөгөө талын нутагт байх удаа бүрийн хугацаа 30 хоногоос хэтрэхгүй байна.
8. Энэхүү үнэмлэхийг бусдад хэрэглүүлэхийг хориглоно. Түүнд засвар оруулсан бол хүчингүйд тооцно.
9. Энэхүү үнэмлэхийг үрэгдүүлбэл дотоодод үнэмлэх олгосон байгууллагад, хилийн гадна тухайн орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэнэ.
10. Үнэмлэхийн хүчинтэй хугацаа дууссаны дараа үнэмлэх олгосон байгууллагад буцааж өгнө.

Арын нүүрний гадна тал

МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛ ОРЧМЫН НУТАГТ ЗОРЧИХ ҮНЭМЛЭХНИЙ ЗАГВАРЫН ТАЙЛБАР

1. Үнэмлэх 125 мм х 88 мм-ийн хэмжээтэй, олон удаагийн болон нэг удаагийн гэсэн хоёр төрөл байна. Олон удаагийн үнэмлэх нь 1 жилийн хугацаанд хүчинтэй, нэг удаагийн үнэмлэх нь 3 сарын хугацаанд хүчинтэй байна.

2. Үнэмлэхэд түүнийг эзэмшигчийн зураг, гарын үсэг байна. Зураг нь тамгаар баталгаажсан байна. Үнэмлэхэд эзэмшигчийн овог нэр, хүйс, төрсөн он, сар, өдөр, эрхэлдэг ажил, оршин суугаа газрын хаяг, аяллын зорилго, хил нэвтрэх боомт, үнэмлэхийн дугаар, хүчинтэй байх хугацаа, олгосон байгууллагын нэр, тамга болон олгосон он, сар, өдрийг тэмдэглэнэ.

3. Үнэмлэхийн нүүрний бичилтийг монгол, хятад хэлээр үйлдэнэ.

4. Үнэмлэхийн бичилтийг Талууд өөр өөрийн албан ёсны хэлээр бичих бөгөөд овог нэр, хүйс, эрхэлдэг ажил, аяллын зорилго, нэвтрэх боомтын нэрийн англи хэлээр давхар бичнэ. Тоо орсон бичлэгийг Араб тоогоор үйлдэнэ.

5. Үнэмлэхийг хэрэглэж эхлэхээс 30 хоногийн өмнө дипломат шугамаар нөгөө талдаа мэдэгдэж, загварыг өгнө. Хэрэв үнэмлэхийг өөрчлөх шаардлага гарвал Талууд хэлэлцэн тохиролцоно.

**МОНГОЛ, ХЯТАДЫН ХИЛ ОРЧМЫН НУТАГТ ЗОРЧИХ ҮНЭМЛЭХ
ҮРЭГДҮҮЛСНИЙГ НОТОЛСОН БИЧГИЙН ЗАГВАР**

Тасалбар	Үнэмлэх үрэгдүүлснийг нотолсон бичиг
Дугаар	Үнэмлэх үрэгдүүлсэн тухай нотолгоо
Овог нэр	Улсын иргэн овогнэр.....
Хүйс	/хүйс/..... оны сарын өдөр
Үрэгдүүлсэн үнэмлэхний дугаар	Улсын нутагт Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэхээ /дугаар...../ үрэгдүүлснийг үүгээр нотолж байна. Энэхүү нотолгоогоороны.....сарынөдрөөс өмнөхилийн боомтоор оршин суугаа газартаа буцахыг зөвшөөрөв.
Хил гарахыг зөвшөөрсөн хугацаа	оны.....сарын..... өдрөөс.....онысарынөдөр хүртэл
Хилээр гарах боомт	онысарын.....өдөр

8 см

5 см

15 см

Тайлбар: Үнэмлэх үрэгдүүлснийг нотолсон бичгийн маягтыг Монгол, Хятад хэлээр хэвлэнэ.

ХИЛ ОРЧМЫН НУТГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖИЙН ЖАГСААЛТ

Монголын тал: 39 сум

Дорнод аймаг:	Эрээнцав, Чойбалсан, Баянтүмэн, Халх гол, Матад
Сүхбаатар аймаг:	Эрдэнэцагаан, Дарьганга, Наран, Онгон, Баяндэлгэр
Дорноговь аймаг:	Өргөн, Эрдэнэ, Замын-Үүд, Улаанбадрах, Хөвсгөл, Хатанбулаг
Өмнөговь аймаг:	Ханбогд, Баян-Овоо, Номгон, Хүрмэн, Баяндалай, Ноён, Гурван тэс
Баянхонгор аймаг:	Шинэ жинст, Баян-Өндөр
Говь-Алтай аймаг:	Эрдэнэ, Цогт, Алтай, Бугат, Тонхил
Ховд аймаг:	Алтай, Үенч, Булган
Баян-Өлгий аймаг:	Булган, Дэлүүн, Алтай, Сагсай, Цэнгэл, Улаан хус

Хятадын тал: 27 хот, хошуу, шянь /уезд/

Өвөр Монголын Засах Орон:	Өөртөө Шинэ барга баруун хошуу, Шинэ барга зүүн хошуу, Рашаан хот, Хорчин баруун гарын өмнөд хошуу, Зүүн үзэмчин хошуу, Авга хошуу, Сөнөд зүүн хошуу, Эрээн хот, Сөнөд баруун хошуу, Дөрвөн вангийн хошуу, Дархан муумянганы холбоот хошуу, Улаат дунд хошуу, Улаат хойд хошуу, Алшаа зүүн хошуу, Алшаа баруун хошуу, Эзний хошуу
Ганьсу муж:	Субэй монгол үндэстний өөртөө засах шянь
Шиньжян Уйгарын Засах Орон:	Өөртөө Хами хот, Иү шянь, Баликунь шянь, Мулей шянь, Читай шянь, Чинхэ шянь, Фуюн шянь, Фухай шянь, Алтай хот, Боржин шянь

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛЭЛИЙН ТАНИХ ТЭМДГИЙН ЗАГВАР

Нүүрэн тал:

Ар тал:

Дугаар
Жолоочийн овог нэр
Машины улсын дугаар
Хил нэвтрэх боомт
Хүчинтэй хугацаа
Олгосон байгууллага /Тамга/

Тайлбар:

1. Энэхүү таних тэмдгийг жолоочийн “Монгол, Хятадын хил орчмын нутагт зорчих үнэмлэх”-тэй хамт хэрэглэнэ.
2. Энэхүү таних тэмдгийг нөгөө Талын нутагт үрэгдүүлбэл тухайн орон нутгийн эрх бүхий байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ.